

Έρευνα

στο Ιστορικό – Λαογραφικό

Μουσείο Γιαννιτσών

Ερευνητές οι μαθητές της Δ 1 τάξης

του 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου

Γιαννιτσών

Γιαννιτσά, 8 Νοεμβρίου 2002

Στο κέντρο της πόλης των Γιαννιτσών , βρίσκεται το «Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο».Ιδρύθηκε από την Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Φίλιππος και αποτελεί δυναμική συμμετοχή της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στην πολιτιστική ζωή των Γιαννιτσών .

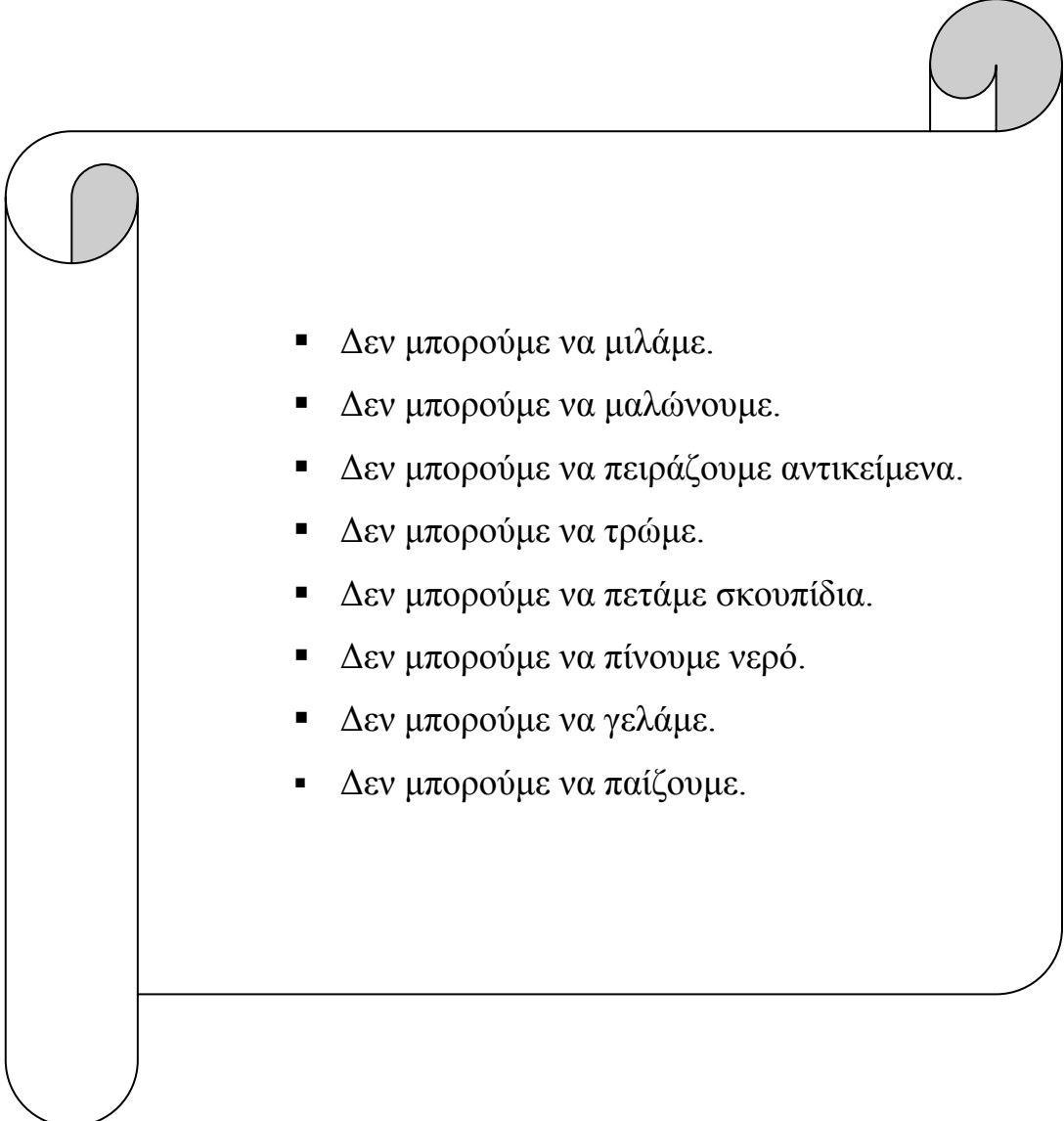
Στις πτέρυγες του παρουσιάζεται η ιστορία της πόλης από την προϊστορική εποχή έως το πρόσφατο παρελθόν. Τα εκθέματα συντελούν στην κατανόηση της ιστορικής πορείας της περιοχής .Ιδιαίτερα επιμελημένος είναι ο χώρος όπου αναπαρίσταται το εσωτερικό κατοικίας των Γιαννιτσών του 18^{ου} αιώνα, ο λεγόμενος «Ο καλός οντάς».

Σημαντική συναισθηματική αξία για την πόλη κατέχουν τα οικογενειακά κειμήλια, τα πορτρέτα και διπλώματα των Μακεδονομάχων, τα οποία , εκτίθενται στις αίθουσες του μουσείου.

ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ Σ' ΕΝΑ ΜΟΥΣΕΙΟ

-
- Μπορούμε να γράφουμε.
 - Μπορούμε να ζωγραφίζουμε.
 - Μπορούμε να βλέπουμε.
 - Μπορούμε να ακούμε.
 - Μπορούμε να διαβάζουμε.
 - Μπορούμε να συζητούμε.

ΤΙ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ Σ' ΕΝΑ ΜΟΥΣΕΙΟ

-
- Δεν μπορούμε να μιλάμε.
 - Δεν μπορούμε να μαλώνουμε.
 - Δεν μπορούμε να πειράζουμε αντικείμενα.
 - Δεν μπορούμε να τρώμε.
 - Δεν μπορούμε να πετάμε σκουπίδια.
 - Δεν μπορούμε να πίνουμε νερό.
 - Δεν μπορούμε να γελάμε.
 - Δεν μπορούμε να παίζουμε.

Το Λαογραφικό Μουσείο

Στο Λαογραφικό Μουσείο
κάνει λίγο κρύο.
Έχει όλα τα παλιά
κι όλα τα αρχαία.

Ήταν η πρώτη φορά
που είδα τόσα πολλά,
σκεύη εργαλεία
και πήλινα αγγεία.

Η μέρα αυτή
ήταν πολύ σημαντική.
Βγάζουμε ένα χαρτί
και γράφουμε στη στιγμή.

Ρούχα φορεσιές
γυναικείες , αντρικές
φανταστικές , μαγευτικές
απ' τις μακρινές εποχές.

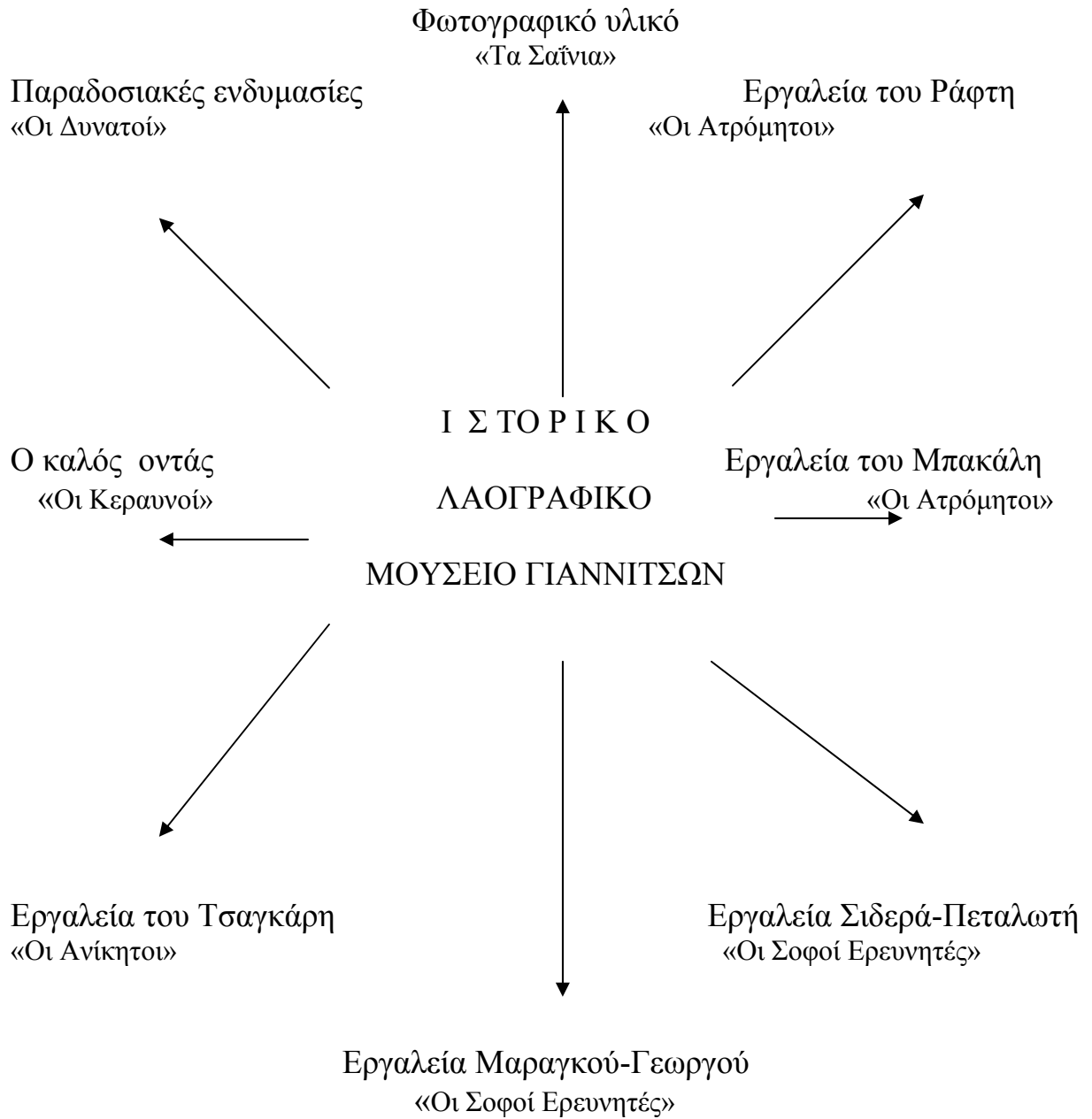
Είδαμε έναν αργαλειό
όμορφο , ξεχωριστό,
με πολύχρωμες κλωστές
άλλες μεγάλες, άλλες μικρές.

Είδαμε κι ένα φούρνο για ψωμί
σκάφη και πινακωτή,
γεωργικά εργαλεία,
μεγάλα σαν τα πλοία.

Και ο Γκόνοσ Γιώτας ο τρανός
ο μεγάλος αρχηγός ,
ξεχωρίζει μες το βάλτο
με τον όμορφο σταυρό.

Ποητές

Οι μαθητές της Δ1

ΟΜΑΔΑ : ΤΑ ΣΑΪΝΙΑ

Μέλη της ομάδας

- Ταρασίδης Νίκος
- Μπάτσιος Αντώνης
- Τσαλκαντή Μαρία
- Καρααπετιάν Γιώργος

Θέματα που ασχοληθήκαμε:

«Φωτογραφικό υλικό»

- Οι Μακεδονομάχοι της περιοχής των Γιαννιτσών.
- Τα παλιά Γιαννιτσά.

**ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΟΙ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΤΩΝ ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ**

- ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ
- ΠΕΤΣΙΒΑΣ ΚΩΝ/ΤΙΝΟΣ
- ΣΤΟΓΙΑΝΝΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
- ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜ.ΝΙΚΟΛΑΟΣ
- ΙΓΓΙΝΖΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
- ΠΑΠΑΣΤΟΪΤΣΗΣ ΤΡ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
- ΛΙΑΠΤΣΗΣ ΓΕΩΡΓ. ΣΤΑΥΡΟΣ
- ΓΙΩΤΑΣ ΒΑΣ. ΚΩΝ/ΤΙΝΟΣ
- ΤΣΙΦΤΕΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
- ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
- ΔΟΥΒΑΝΤΖΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
- ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ
- ΒΟΥΔΡΙΣΛΗΣ ΚΩΝ/ΤΙΝΟΣ
- ΧΑΤΖΗΒΡΕΤΤΑΣ ΜΙΧ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ
- ΜΑΓΓΟΣ Ι. ΘΕΜΟΣΤΟΚΛΗΣ
- ΒΑΡΕΛΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛ
- ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ

- ΤΖΑΡΑΣ Ι. ΚΩΝ/ΤΙΝΟΣ
- ΓΚΟΤΖΑΜΑΝΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
- ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (ΛΙΟΥΣΗΣ)

ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ

- Στήσιμο του Ηρώου (1925)
- Η παλιά οδός Στράντζης με τα μουσουλμανικά μνημεία.
- Το γαλλικό νοσοκομείο και δίπλα η κατοικία των καθολικών ιερέων.
- Το παλιό νοσοκομείο των Γιαννιτσών.
- Τα Γιαννιτσά: Λιθογραφία του 1848
- Η οδός Βενιζέλου και στο βάθος το Α΄ Δημ. Σχολείο.
- Γιαννιτσά: Κρήνη στην πύλη της Μητροπόλεως.
- Το πλατάνι της Μπουτσάβας.
- Γιαννιτσά : Ιερείς στην αγορά.
- Τα Γιαννιτσά : Νέοι Βοσκοί.
- Κρήνη της Πέλλας.
- Αλωνισμός
- Γενική Συνέλευση της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών.
- Παλιοί Γιαννιτσιώτες.
- Παλιοί ψαράδες της λίμνης των Γιαννιτσών.
- Γιαννιτσιώτες με τοπικές ενδυμασίες.
- Μαντολινάτα των Γιαννιτσών
- Ο Βενιζέλος αγοράζει στα Γιαννιτσά.

ΟΜΑΔΑ : ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΙ

Μέλη της ομάδας

- Ιορδανίδης Σάββας
- Παπαδοπούλου Αλεξάνδρα
- Καραυγερινός Θεόφιλος
- Καραλή Αικατερίνα

Θέμα που ασχοληθήκαμε:

- «Παραδοσιακές ενδυμασίες»

ΝΤΟΠΙΕΣ ΦΟΡΕΣΙΕΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Οι γυναικείες φορεσιές είχαν : Μωβ – μαύρο φουστάνι

Γιλέκο
Κασκόλ καφέ
Καλσόν μαύρο
Πουκάμισο άσπρο

Μαύρο φόρεμα
Γιακάς - δαντέλα
Κασκόλ μαύρο
Γούνα μαύρη

Γκρι ποδιά με λουλούδια
Καφέ γιλέκο
Άσπρο πουκάμισο
Κασκόλ καφέ

Χρυσ αφένιο φόρεμα
Χρυσ αφένια ζώνη
Πουκάμισο άσπρο
Κασκόλ καφέ

Η αντρική φορεσιά είχε :

πουκάμισο άσπρο
Γιλέκο
Παντελόνι
Ζώνη
Κάλτσες μάλλινες
Καπέλο

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΕΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΡΩΜΥΛΙΑΣ**

Αντρική φορεσιά : Καπέλο γούνινο μαύρο
Κόκκινο ζωνάρι
Άσπρο πουκάμισο
Μπλε γιλέκο
Μπλε παντελόνι
Άσπρες κάλτσες

Γυναικεία φορεσιά : Φόρεμα μαύρο με λουλούδια
Κόκκινη ποδιά
Ζώνη με λουλούδια
Φλουριά πολλά
Κασκόλ με μπλε λουλούδια

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΕΣ
ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑΣ**

Αντρική φορεσιά : παντελόνι μαύρο
Γιλέκο μαύρο
Καπέλο μαύρο
Ζώνη άσπρη

Γυναικεία φορεσιά : μαύρη ποδιά
Κίτρινη φούστα
Άσπρο πουκάμισο
Άσπρο κασκόλ

ΕΙΔΑΜΕ ΚΑΙ ΠΟΝΤΙΑΚΕΣ ΦΟΡΕΣΙΕΣ (ΑΝΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ)

ΟΜΑΔΑ : ΟΙ ΑΤΡΟΜΗΤΟΙ

Μέλη της ομάδας

- Κούκης Γιώργος
- Ψαθά Κυριακή
- Πολίτου Ευδοξία
- Μπαντιμαρούδης Αθανάσιος

Θέματα που ασχοληθήκαμε:

- «Εργαλεία του ράφτη»
- «Εργαλεία του μπακάλη – έμπορα»

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΟΥ ΡΑΦΤΗ

- Ραπτομηχανή χειρός (Α)
- Ραπτομηχανή χειρός (Β)
- Σίδερο επαγγελματικό σιδερώματος του ράφτη
- Σίδερο μοδίστρας
- Στραβορίγα
- Ψαλίδι μεγάλο επαγγελματικό
- Ψαλίδι μικρό
- Καμπούρης
- Ανδρικό γιλέκο εποχής

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΟΥ ΜΠΑΚΑΛΗ - ΕΜΠΟΡΑ

- Πλάστιγγα
- Ζυγαριά με δράμια
- Ζυγαριά χειρός – καντάρι
- Ζυγαριά χειρός – κρεμαστή
- Τσιγκέλια του χασάπη

ΟΜΑΔΑ : ΟΙ ΣΟΦΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ

Μέλη της ομάδας

- Δάλλας Δημήτριος
- Στόιτσης Γιώργος
- Τσαντεκίδης Δημήτριος
- Χατζηγεωργίου Δήμητρα

Θέματα που ασχοληθήκαμε :

- «Εργαλεία μαραγκού»
- «Γεωργικά εργαλεία»
- «Πράγματα του σιδερά»
- «Εργαλεία του πεταλωτή»
- «Οικιακά εργαλεία και σκεύη»

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΜΑΡΑΓΚΟΥ

- Το πριόνι του ξυλοκόπου
- Κουραστάρι – πριόνι χειρός
- Κουραστάρι – Χειροτεχνίας
- Σέγα
- Γκουρβοσκέρπανο (Σκεπάρνι σκαψίματος κούρβας)
- Ροκάνι απλό
- Ροκάνι κούρβας
- Ακονιστήρι – τροχός
- Γκινόσος
- Γκινίσι
- Νταμηλοδορόκανο
- Πλάνη ξύλινη
- Σκαρπέλα
- Σκεπάρνι
- Νήμα της στάθμης
- Ζύγι
- Σαούλι

Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Κ Α Ε Ρ Γ Α Λ Ε Ι Α

- Ζυγός ξύλινος
- Άροτρο
- Μαχαίρι κλαδέματος
- Ξύλινο αλέτρι
- Ξύλινο δικράνι για τη φόρτωση δεμάτων
- Ξυλόφτυρο για το μάζεμα του σιταριού
- Αμόνι κόσσας
- Σαμάρι
- Παλαμαριά
- Δικράνι απλό σιδερένιο
- Βίλα η διχάλα
- Μεταλλικό αλέτρι
- Δικράνι απλό
- Το δικράνι ή ντουκάννα
- Καλαμποκομηχανή
- Κριδάκτηλη βίλα για τα δέματα
- Ζυγός απλός
- Τσαλοκόπος
- Ζυγός με σιδερένιες ζεύγλες

Τ Α Π Ρ Α Γ Μ Α Τ Α Τ Ο Υ Σ Ι Δ Ε Ρ Α

- Μηχανικό ψαλίδι
- Σγόρπια μεγάλη για πόρτες
- Σγόρπια μικρή για πόρτες
- Η φιλιέρα
- Η βαριά
- Ψαλίδι χεριού
- Σφήνα
- Ζούμπας
- Σφυρί τρίγωνο
- Σφυρί μυτερό
- Η ακονόπετρα
- Τανάλια – μασιά
- Μασιά- τσιγκέλι
- Τσιμπίδα
- Τανάλια
- Πάγκος όπου λυγίζουν τα σίδερα
- Μουχάνι ή φουσερό του σιδερά

Τ Α Π Ρ Α Γ Μ Α Τ Α Τ Ο Υ Π Ε Τ Α Λ Ω Τ Η

- Σεντράτσι (Α)
- Σεντράτσι (Β)
- Σφυρί τριγωνικό
- Τανάλια μικρή
- Τανάλια μεγάλη
- Καρφιά πεταλώματος
- Πέταλα
- Σφυράκι πεταλώματος
- Κουρευτική μηχανή για άλογα
- Κόφτης δερμάτων
- Εργαλείο για τη λείανση

ΟΙΚΙΑΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΚΕΥΗ

- Ζυμωτήρι μαγιάς
- Κορυτός η σκάφη ζυμώματος
- Η ντουρβάνα (για το βούτυρο)
- Κλώστης
- Πλαστήρι
- Ξύλινη κουτάλα
- Γάστρα
- Πινακωτή μεγάλη
- Πινακωτή μικρή
- Πυροστία
- Σιδερένιο φτυάρι φούρνου
- Τα κειρομηλιά για τους καρπούς
- Ταψί
- Το κοπάλι
- Ο φούρνος
- Τσουκαλάς
- Κιούπια για τον καβουρμά
- Κιούπια για τουρσιά
- Κιούπια για τις τσιγαρίδες
- Στάμνες για νερό

ΟΜΑΔΑ : ΟΙ ΑΝΙΚΗΤΟΙ

Μέλη της ομάδας

- Μαντοκούδη Ιωάννα
- Μουτούδης Παναγιώτης
- Τάπου Μαγδαληνή
- Ντούσης Παύλος

Θέματα που ασχοληθήκαμε :

- «Εργαλεία του τσαγκάρη»
- «Οικιακά χάλκινα και ξύλινα σκεύη»

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΟΥ ΤΣΑΓΚΑΡΗ

- Ο πάγκος του τσαγκάρη
- Η καρέκλα του τσαγκάρη
- Καμινέτο
- Καλαπόδια
- Μεζούρα
- Για το άλειμμα της κόλλας
- Μακινέτα
- Μασάτι
- Λαμπούγιο
- Φαλτσέτα
- Σουβλί μεγάλο
- Σουβλί ραψίματος
- Σουβλί μικρό για βάρδηλα
- Σουβλί μικρό
- Σουβλί τάπας
- Διάφορα καρφιά
- Ξυλόκαρφα

ΟΙΚΙΑΚΑ ΧΑΛΚΙΝΑ ΚΑΙ ΞΥΛΙΝΑ ΣΚΕΥΗ

- Καζάνια μεγάλα για το πλύσιμο ρούχων
- Καζάνια μικρά για μαγείρεμα – ζέσταμα του νερού
- Σίνια μεγάλα και μικρά
- Ταψιά μεγάλα και μικρά
- Γκιούμια μεγάλα και μικρά

ΟΜΑΔΑ : ΟΙ ΚΕΡΑΥΝΟΙ

Μέλη της ομάδας

- Ντιούδη Ελένη
- Θυμιούδη Χρύσα
- Μυστακίδης Ιορδάνης
- Δημτσιούδης Χαράλαμπος

Θέμα που ασχοληθήκαμε:

- «Ο καλός οντάς»

**ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΓΙΑΝΝΙΤΣΙΩΤΙΚΟΥ
ΣΑΛΟΝΙΟΥ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΟΥ 18 ΟΥ ΑΙΩΝΑ**

«Ο ΚΑΛΟΣ ΟΝΤΑΣ»

- Τζάκι
- Ταβάνι ξύλινο
- Παράθυρα ξύλινα
- Κουρτίνες υφαντές
- Ραπτομηχανή
- Ένα δίσκο
- Καναπές που κάθεται μια γυναίκα
- Στρογγυλό τραπέζι
- Ντουλάπι εντοιχισμένο
- Χαλιά
- Καναπές με μεγάλα μαξιλάρια
- Μαγκάλι με κάρβουνα
- Κούνια με μωρό
- Βελέντζες και κουβέρτες

ΟΙ

ΖΩΓΡΑΦΙΕΣ

ΜΑΣ

Γυναίκα παρκεδονική σταλή
σου Πόντου

Ανερική παραδοσιακή στολή
αυ ποίντου.

Γυναικεία παραδοσιακή στολή
της ανατολικής Ρωμανίας

« Τσούκνα »

Αντρική φορεσιά

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΡΟΥΜΥΛΙΑΣ